

گسل های آدمیزادی



پلی موسی زاده

بخش دوم ادر ادامه بحث، به نقطه مهمی می رسیم. اینکه تحول شخصیت در روایت شما، بر اساس توالی زمانی، تابع چه ترتیبی است؛ قرار است به صورت خطی نمایش داده شود، به این معنی که علائم تغییر شخصیت از ابتدا به نمایش گذاشته شود و- طبق ترتیب زمانی- کم کم شدیدتر شود تا به نقطه بحران برسد، یا به صورت غیرخطی نشان داده شود؟ این نمونه از نمایش تحول شخصیت بیشتر در ژانر جنایی مرسوم است. برای مثال، روایت، معمولاً، به این شکل تحول شخصیت را نشان می دهد که همان ابتدا از جنایت می گوید، یعنی مواجهه مخاطب با شخصیتی که مرتکب قتل شده است در اوج بحران روانی قاتل اتفاق می افتد، و در بسیاری موارد حتی پس از آن. در این نوع از روایت ها، روند مواجهه با سیر تحول شخصیت حالتی معکوس دارد، یعنی ابتدا ما نقطه اوج بحرانی شخصیت را می بینیم، مثلاً جایی که جوشن او را به انجام قتل واداشته، و پس از آن، طی کشفیاتی که از طریق تحقیقات و باهوش کارآگاهان صورت می گیرد،کم کم، انگیزه ها و علت هایی که باعث شده اند قاتل به این مرحله برسد برای مخاطب عیان می شوند. در بسیاری از روایت ها، نویسندگان ما را به کودکی قاتل (شما بخوانید؛ شخصیتی که دچار تحول و تغییر تدریجی شده است) ارجاع می دهند و می بینیم که در کودکی او اتفاقی رخ می دهد که دومینوار به این نقطه می رساندش.

هرکدام از این روش ها سختی ها و مزایای خودشان را در متن و خط روایی دارند. برای مثال، در حالت اول، یعنی نمایش تغییر تدریجی شخصیت طبق توالی زمانی خطی، باید هوشیار بود و مراقب، مبادا این تغییرات تصنعی و ساختگی جلوه کنند. مثلاً، اگر قرار باشد شخصیت از موجودی بی آزار و معصوم درنهایت به مرحله ای برسد که به قاتلی بی رحم تبدیل شود، انتخاب دم دستی همه این خواهد بود که ابتدا او را در وضعی نمایش دهند که میل به کشتن حیوانات کوچکی، از قبیل پرنده ها و موش ها و مارمولک ها، داشته باشد. این انتخاب شاید چندان بد نباشد، اما دست شما را به راحتی برای مخاطب رو می کند، درحالی که می شود انتخاب های هوشمندانه تر و بهتری داشت؛ مثلاً، می شود او را در وضعی نشان داد که حساسیت زیادی به محرک های محیطی یا تغییرات کوچک در زندگی عادی پیدا کرده است، همجو وضعی را -مثلاً- می توانید در سریال بی نظیر «بریکینگ بد» ببینید؛ والتر وایت، به مرور، وسواس پیدا می کند که حاشیه های نان تست ساندویچش را با دقتی زیاد با تیغه چاقو جدا کند تا اطراف ساندویچ هیچ نان اضافه ای باقی نماند. همین وضع را در مورد یک نخ بیرون زده از لیاف قالیچه هم می بینیم، نمونه هایی از این قبیل به وفور در این سریال می توان پیدا کرد.

چنین رویکردی به شما کمک می کند که همیشه از مخاطب جلوتر باشید و او نتواند دست شما را بخواند یا حرکت بعدی تان را پیش بینی کند، درحالی که انتخاب دم دستی، همان ابتدا، مشت شما را برای مخاطب باهوش باز می کند و او، از همان نقطه ای که رفتارهای ناهنجار شخصیت را نشان می دهید، متوجه می شود که چنان وضعی قرار است به کجا بکشد ...

با احترام عمیق به تنوی نازنین، که اگر نبود، شاید نه ونسان ونگوگ اتفاق می افتاد، نه «گل های آفتاب گردان» و نه «شب پرستاره».

تازه ها

انتشار یک ترجمه تازه از کتاب فیلسوف برجسته

بیایید فلسفه بورزیسم

«فلسفه ورزی» منتشر شد.

چگونه پرسش های هرروزه ما از جبر و اختیار، خبر و شر، واقعیت و وهم، معرفت و جهل، و بسیاری امور دیگر راه به پژوهش های پیچیده فلسفی می برند، پژوهش هایی که خیلی اوقات زمانی دشوارفهم دارند؟ چرا فیلسوفان را همواره شخصیت هایی مخالف خوان می انگارند، و مناقشه کردن تا چه حد در فعالیت فلسفی آنان نقش دارد؟ چرا چنین به نظر می رسد که برای فیلسوف معنای بیشتر واژگان همیشه مورد سؤال است، آن هم واژگانی که بر حسب ظاهر همه ما می توانیم بدون هیچ مشکلی از آن ها استفاده کنیم و آن ها را بفهمیم؟ نقش سناریوپردازی های عجیب غریب و احتمالات بسیار بعیدی که فلاسفه از آن ها به عنوان مثال و شاهد به نفع دیدگاه خود استفاده می کنند در فعالیت فلسفی چیست؟ میان این همه نظریه و دیدگاه فلسفی، کدام یک درنهایت نظریه صحیح و نهایی برای فهم جهان خواهد بود؟ چرا فلاسفه اصرار دارند که می بایست برای هر دیدگاهی استدلالی داشت و اصلاً استدلال چیست؟ آیا فلسفه همان تاریخ فلسفه است؟ سایر دانش ها، و خصوصاً علم تجربی، چه نسبتی با فلسفه دارند؟ آیا فلسفه صرفاً یک نوع مدل سازی برای فهم جهان است؟ آیا فلسفه امروزه دانشی مرده است و دیگر آینده ای ندارد؟ تیموتی ویلیامسن، استاد فلسفه داشگاه آکسفورد و از برجسته ترین فیلسوفان تحلیلی و منطق دانان عصر حاضر، در این کتاب تلاش می کند تا پاسخی درخور برای پرسش های یاد شده تدارک ببیند، پاسخی که نه

مانند بسیاری دیگر از کتب ترویجی دقت فلسفی را فدای عامه پسندی اثر کند و نه جزئیات فنی و گاه کسالت بار آثار تخصصی فلسفه تحلیلی را داشته باشد، پاسخی که شایسته عنوان «روش فلسفی» باشد.

«فلسفه ورزی: از کنجکاوی متعارف تا استدلال منطقی»، نوشته تیموتی ویلیامسن، ترجمه محمدصدرا منعمی، فرهنگ نشر نو، ۱۸۲ صفحه، ۲۲۰ هزار تومان.

منبع، وبگاه ناشر

* از این کتاب، دو ترجمه دیگر نیز در دست است، یکی تحت عنوان «فلسفه پردازی، از میل همگانی به دانستن تا استدلال منطقی» (مهدیه مهدیان فر، نشر نیماژ، ۱۴۰۱) و دیگری به نام «روش فلسفه: از کنجکاوی عمومی تا استدلال منطقی» (حمید قنبری، نشر نگاه معاصر، ۱۴۰۳).



شهریار

اشنبه
۹ شهریور ۱۴۰۴
۲۰ شهریور ۱۴۰۴
۲۰ شهریور ۱۴۰۴

فرهنگ و ادبیات

علی باقریان

❖ چه اختر ۱۱! بد این از تو ای نیک بخت

❖ چه ماهیه ۱۵! جهان گشت بر ما به بد

❖ ز گردار این جادوی ۱۲! کم خرد

❖ چه ماهیه کشیدیم رنج و بلا

❖ از این آهر من کیشی ۱۳! تراژدها ۱۸!

❖ اختر: ستاره (که از یخت و سرنوشت آدمی خبر می دهد)، ۲- این بیت به بیت پسین بسته است. ۳- ایدون:

این چنین، اکنون. ۴- جلال خاقلی مطلق، در « گزارش شاهنامه»، «ستمگاره مرد» را فریدون گرفته است

که با خطر کردن و آمدن به دنبال ضحاک بر خویشتن ستم روا داشته است. ۵- ماهیه: مقدار، اندازه.

❖ جادو: ساحر. ۷- آهر من کیش: بر کیش اهریمن، پیرو ابلیس. ۸- تراژدها: اژدهای نر (که زور مندتر

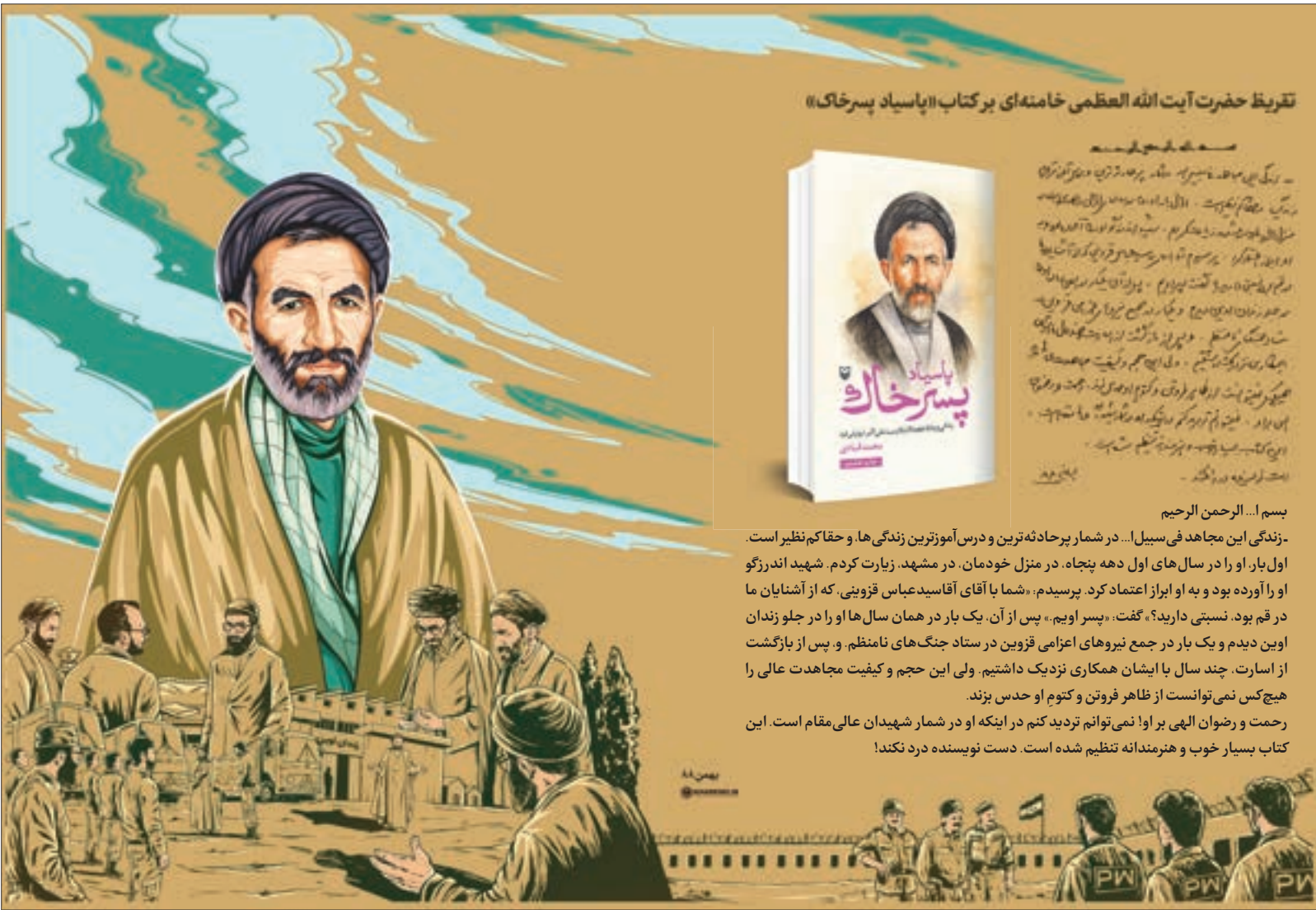
است). «نر»، «همچنین»، «درشت» و «زشت» معنی می دهد. «اژدها» نیز یعنی «مار بزرگ»، که صفتی

است برای ضحاک مار دوش، همچنین، گفته اند که «ضحاک» صورتی از «اژدهاک» است. ۹- پایگاه:

حد. ۱۰- هنر: دانش، توانایی، فن، مهارت. ۱۱- این بیت به بیت پسین بسته است.

از تقریظ رهبر معظم انقلاب بر «پاسیاد پسر خاک» رونمایی شد

مجاهدت عالی، در پسِ ظاهر فروتن



طرح: پژواک از وبگاه KHAMENEI.IR

وی، با اشاره به نقش برجسته حجت الاسلام و المسلمین ابوترابی در دوران اسارت و اهمیت روایت درست مقاومت ملت ایران، افزود: «این الگو، با صبر، امید و وحدت آزادگان، درس هایی برای امروز و آینده است و ادبیات جهاد و مقاومت ریشه های استقلال ملی و تسلیم ناپذیری ایرانیان را آشکار می کند و قدرتی فرهنگی است که از هر سلاحی در برابر دشمنان کارآمدتر عمل می کند».

سخنرانی سید یاسر ابوترابی، فرزند شهید سید علی اکبر ابوترابی، اجرای نمایش هنرمندان باشگاه تئاتر «سوره»، و همخوانی گروه سرود «نسیم رحمت» از دیگر بخش های بیستمین پاسداشت ادبیات جهاد و مقاومت بود.

در این مراسم، که حجت الاسلام و المسلمین مظفری، نماینده ولی فقیه در استان قزوین، حجت الاسلام و المسلمین سید محمد حسن ابوترابی، امام جمعه موقت تهران، استاندار، مسئولان استانی قزوین نیز در آن حضور داشتند، هدایایی از سوی رهبر معظم انقلاب به محمد قبادی، نویسنده کتاب «پاسیاد پسر خاک»، و خانواده مرحوم حجت الاسلام و المسلمین ابوترابی تقدیم شد.

منبع: IR.KHAMENEI

علی رضا مختاریور، پژوهشگر حوزه کتاب، در بخش دیگری از این برنامه، با اشاره به مقاله ای که درباره کتاب «پاسیاد پسر خاک» در رسانه KHAMENEI.IR منتشر شده است، گفت: «این مقاله در پنج بخش تدوین شده و به سیره شهید ابوترابی در دوران مبارزه، آزادی و پس از اسارت پرداخته و سپس دیدگاه امام خمینی -رحمه...- و رهبر معظم انقلاب درباره آزادگان را بیان می کند».

وی افزود: «رهبر معظم انقلاب آزادگان را ستاره های راهنما برای آینده دانسته و آنان را شایسته ترین فرزندان ملت برای دفاع از انقلاب معرفی کرده اند».

در ابتدای این برنامه، مهدی ابراهیم زاده، معاون رئیس حوزه ریاست مؤسسه فرهنگی- پژوهشی انقلاب اسلامی، با اشاره به اهتمام دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت... العظمی خامنه ای به انتشار یادداشت های رهبر انقلاب بر آثار حوزه جهاد و مقاومت، تأکید کرد: «این اقدام وظیفه نهادهای فرهنگی را در تعمیق اثرگذاری ادبیات جهاد و مقاومت دوچندان می کند و پشتوانه ای پایدار برای ملت ایران خواهد بود». ابراهیم زاده، در ادامه، گفت: «کتاب هایی همچون «پاسیاد پسر خاک» صرفاً پژوهشی تاریخی نیستند، بلکه زبان گویای ایستادگی ملت ایران اند».

برای تاریخ تبدیل کرد.» رئیس بنیاد شهید و امور ایثارگران، با اشاره به دیدارهایی که با خانواده های شهدای جنگ دوازده روزه داشته است، گفت: «بسیاری از بازماندگان زندگی خود را به دست شهیدشان اداره شده می دانند، و این نشانه زنده بودن شهدا و تداوم برکات حضور آنان در جامعه است.» در ادامه، حجت الاسلام و المسلمین علیرضا پناهیان، که از دیگر سخنرانان رویداد ملی آزادگان ایران بود، تأکید کرد: «ابوترابی فقط سید آزادگان نبود، بلکه دلیل حقانیت انقلاب و نشانه همراهی خدا با آن بود. او، باتواضع و تهذیب نفس، توانست آزادگان را هدایت کند و حتی مخالفان انقلاب را جذب سازد.»

به گفته وی، انتشار این تقریظ پس از دوازده سال به معنای دستور امروز رهبر معظم انقلاب برای انقلابیون است تا سبک زندگی و اخلاق ابوترابی را الگو قرار دهند و تهذیب نفس را با مسئولیت اجتماعی پیوند برند.

پناهیان افزود: «تهذیب نفس در نگاه شهید ابوترابی تنها یک اخلاق فردی نبود، بلکه اخلاقی اجتماعی، انقلابی و حتی جهانی به شمار می رفت، او، حتی هنگام پرسش صلیب سرخ جهانی درباره شکنجه ها، سکوت کرد و گفت: 'ما دو گروه مسلمانیم و پیش کافر شکایت نمی کنیم،'»

بیستمین پاسداشت ادبیات جهاد و مقاومت، همراه با رویداد ملی «آزادگان ایران» و گرامیداشت یاد و راه آزادگان سرفراز، و به ویژه بزرگداشت سید آزادگان، شهید سید علی اکبر ابوترابی، و انتشار تقریظ حضرت آیت... خامنه ای بر کتاب «پاسیاد پسر خاک»، جمعه، ۷ شهریور ۱۴۰۴، در قزوین، پایتخت آزادگان ایران، برگزار شد.

در این مراسم، که در مسجد جامع عتیق قزوین با حضور جمعی از خانواده های شهدا و ایثارگران و آزادگان برگزار شد، سعید اوحدی، معاون رئیس جمهور و رئیس بنیاد شهید و امور ایثارگران کشور، در سخنانی، ضمن تأکید بر نقش سید آزادگان، شهید ابوترابی، در هدایت آزادگان و ایجاد انسجام در دوران اسارت، به جایگاه والای شهدا و خانواده هایشان به عنوان چراغ راه جامعه پرداخت. وی، همچنین، با مرور خاطرات جنگ دوازده روزه و شهدای مظلوم آن، بر عمق جنایات دشمن و عظمت ایستادگی تأکید کرد.

اوحدی در این مراسم بیان کرد: «اگر سید آزادگان، آقای ابوترابی، در اسارت نبود، هیچ چیزی از اسرای جنگ تحمیلی به نام الماس های درخشان امروز وجود نداشت؛ او با رهبری و نگاه وحدت آفرین خود آزادگان را به سرمایه ای ماندگار

رویداد

گروه فرهنگ و ادبیات

«دانشنامه شعر مهدوی»، که بازتابنده بخشی از ادبیات پربار شیعی در طول تاریخ شعر فارسی است، به اشعاری

اختصاص دارد که در مدح و منقبت حضرت مهدی (عج) و نیز موضوعات مربوط به مهدویت سروده شده اند. گستره کار این دانشنامه شعر فارسی از آغاز تا دوران معاصر (پایان دهه ۸۰) بوده است.

گزینش و گردآوری اشعار مهدوی محصول بررسی ۵۳۰۰ دیوان، ۶۵۰۰ مجموعه شعر و ۳۱۲ تذکره و زندگی نامه بوده است. برخی از نسخه های مورد استفاده خطی و منحصربه فرد هستند. نوع تحقیق در این مجموعه کتابخانه ای بوده است و از منابع کتابخانه های آستان قدس رضوی، موزه ملی ملک، مجلس شورای اسلامی،

آیت... مرعشی و مسجد جمرکان استفاده شده است؛ لذا، سروده های مرتبطی که در سایت ها یا وبلاگ ها درج شده اند در دانشنامه شعر مهدوی قرار نگرفته اند. در این دانشنامه، حدود ۱۴۰۰ شعر از ۱۹۵۷ شاعر درج شده است.

«دانشنامه شعر مهدوی» صرفاً مجموعه ای از اشعار نیست، بلکه اضافاتی را شامل می شود که به اعتبار و ارزش علمی آن افزوده است. برخی از این اضافات عبارت اند از: ۱- شرح احوال و آثار شاعران ۲- شرح واژگان و اصطلاحات ۳- شرح اشارات و تلمیحات. نمایه های متنوع از دیگر ویژگی های این اثر هستند. در این مجموعه، ۲۵ نوع نمایه تهیه شده است، از جمله نمایه آیات و احادیث، اوصاف حضرت مهدی (عج) در ستایش های شاعران، ادیان و فرق، اسماء الحسنی، اشخاص، اصطلاحات فلسفی و دینی و عرفانی، و نیز نمایه موضوعی، کشف الابیات و کشف القوافی.

حدیث درد زمین

ز عمق حنجره بر بام شب آذان می گفت
حدیث درد زمین را به آسمان می گفت
صدای چه پاک به شب می چکید و روشن بود
که از حکومت خورشید در جهان می گفت
شبانۀ های شکست شب و سیاهی را
هلال ماه به گوش جهانیان می گفت
رسیده بود به معراج آفتاب غبار
اگر به جای زمان صاحب الزمان می گفت
به سفره ای که در آن انتظار را چیدند
نگاه های گرسنه ز میهمان می گفت
نبودی و دل ما بی نگاه معصومت
کیوترانه شب و روز الأمان می گفت

غلامرضا شکوهی